

Lääne-Virumaa aasta noorsootöötaja tiitel tuli Rakkesse

20. oktoobril toimunud õpetajate foorumil Sõmerul andis maavanem Einar Vallbaum üle 2011. aasta Lääne-Virumaa noorsootöötaja tänukirja Rakke noortekeskuse juhatajale Taimi Talpas-Taltsepale (foto).

Taimi on noortekeskuse juhina tegutsenud algusest peale alates 2005. aastast. Tänu tema initsiatiivile ja projektirahastustele on üheskoos läbi viidud palju toredaid ettevõtmisi, kursuseid, hangitud noortekeskusesse mängu ja vahendeid,

külastatud erinevaid seiklusparke ja teisi noori. Üheskoos on lavalaudadele toodud näidendeid, mille autoriteks on olnud lapsed ise.

Taimi ei ole noorte jaoks mitte ainult noortekeskuse juht, vaid justkui ema, vanaema, sõbranna või lihtsalt hea semu, kes sind kuulab, mõistab sinu muret, kellele saad usaldada oma saladusi, kes on alati hea nõu ja jõuga toeks.

Annika Aasa
toimetaja

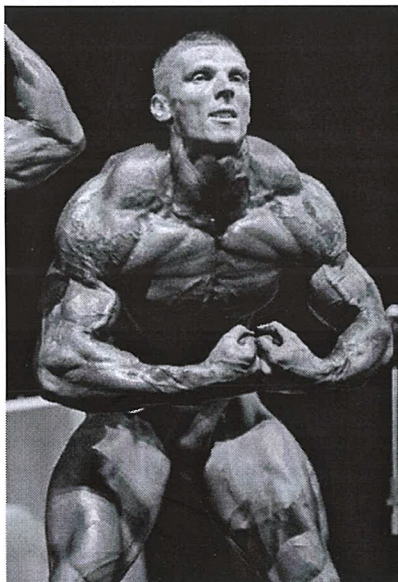
Rakke on taas kaardil

Janar Rückenberg on Eesti meister klassikalises kulturismis

Pühapäeval, 30. oktoobril toimusid Eesti meistrivõistlused kulturismis ja fitnessis. Väga tõsisel ja karmis konkurentsil õnnestus Janaril alistada klassikalise kulturismi kategoorias +180 cm kahekordne Euroopa meister Taavi Koovit ja tulla Eesti meistriks. Võistlus oli väga tasavägine ja kõikide meeste vormid olid väga head, mis muudab võidetud tiitli eriti hinnatavaks. Ühtlasi valiti meie mees ka meistrivõistluste parimaks klassikaliseks kulturistik. Absoluutarvestuses, mis koostatakse kõikide kategooriate paremate meeste alusel, saavutas Janar 2. koha, jäädes alla vaid 13-kordsele Eesti absoluutsele meistrile Ott Kiivikale.

Mehed klassikaline kulturism +180cm

1. Janar Rückenberg
2. Taavi Koovit
3. Indrek Viska
4. Rait Veski, 5. Martin Münz.

Mehed kulturism absoluut

1. Ott Kiivikas
 2. Janar Rückenberg
 3. Taavi Koovit
 4. Raigo Kuusnõmm, 5. Marti Taru, 6. Imre Vähi, 7. Meelis Susi, 8. Rain Kuusnõmm.
- Janari põhieesmärk sel sügishooajal oligi just edukas esinemine Eesti meistrivõistlustel, ent juba kahe nädala pärast on ees veel üks võistlus, hooaja kulminatsioon - maailmameistrivõistlused klassikalises kulturismis -, mis toimuvad 19.-20. novembril Tallinnas. Janari "meeskonnaks" sel raskel võistlusperioodil (kestnud nüüdseks hetkeks juba 4 kuud) on olnud tema pere, eesotsas vend Silvariga, kelle panus selle eduka tulemuse realiseerumisel on olnud hindamatu! Eesseeisva kahe nädalaga tuleb meie mehel kaalus kaotada veel 1,5-2 kg, mõistame, aitame ja toetame teda selles püüdluses.

Enno Eilo
valla sporditöö korraldaja

Koorilaulu järjepidevusest Rakkes 130 aastat

*„Laul aitab elada, pidusid pidada
Laul aitab valugi võita.*

*Rind rõõmurikkamaks, noorusaeg pikemaks
Laul kostku ikka ja kõikjal.“*

A. Pettinen

Rakke laulukoor asutati aastal 1881. Üks koori asutajaliikmetest Mari Tomingas on meenutanud tema olnud siis noor laps, olnud kusaigil matused ja teda saadetud koolmeistri järele, et lahkunud kodust ära saata. Tema läinud koolimajasse, aga ei olnud seal koolmeistrit näinud. Tagasi minnes ütelnud, ei mina näinud sääl koolmeistrit, üks halli riietega poiss oli seal. Seesama halli riietega poiss oligi noor koolmeister Hans Jürgens. Pärast matusetalitust tulnud koolmeister Mari juurde ja ütelnud: „Sul na ilus hää, kas meie ei asutaks laulukoori?“

Ja nii see algas. Kooliõpetaja kutsus kokku asjast huvitatud ja lauluharjutused koolimajas võisid alata. Esimesed kooriliikmed olid valdavalt õpetaja enda pereliikmed ja sugulased. Esialgu

õpiti kirikulaule, mida lauldi laupäevaõhtustel jutlustel. Samuti võeti lauluviis üles suurte pühade ajal. Nii lauldi kümme aastat. Aeg-ajalt tuli koori lauljaid juurde ja koor oli juba päris suure koosseisuga. Otsustati osa võtta IV üldlaulupeost 1891. aastal, mis toimus Tartus.

Esimene osavõtmine üldlaulupeost tekitas lauljate hulgas suurt huvi laulu vastu. Lauljaid lisandus koori ka kaugematest kohtadest ja järgmisest peost oli koori suurus juba 45-liikmeline. Sellest peost on kroonikas palju ühendkoore juhatanud Konstatin Tünnpuu olla lauljatele eelproovis ütelnud „Ärge tooge laule pidule paunas, vaid südames“. Ja nii edasi ja edasi tulid laulupeod, millest osa võeti.

1910. aastal võeti osa juba VII üldlaulupeost ja laulupidudeks õpitud lauludest andis koor kohapeal väikeseid kontserte, mille sissetulekust osteti koorile sinine siidilipp ja koolile orel.

Vahetusid koorijuhid, vahetusid lauljad kooriga

oli liitunud hulga Rakke nooremaid inimesi. Koori asutajatest oli järel vaid 3 lauljat - Liisa Võõrmann, Liisa Paalberg ja Juuli Jürgens. Koorilauljad olid igati aktiivsed ja tegelesid Hariduse Seltsi ridades peale laulukoori osaleti ka näitemängus. Ja kroonikat lugedes lavastati palju lauludega lavatükke kuni aastani 1938, kui toimus XI üldlaulupeo, oli Rakke segakoori lauljaid nimekirjas 54, segakoori naispere oli sellel peol enamus rahvariides ja mehed uutes ülikondades.

Seoses sõdadega ja muude maailma-muutustega oli üldlaulupeudel vahe. Koori tegevuses oli väike mõõnaperiood. Kui 1947. aastal tuli Liigvalla koolijuhatajaks Johannes Kristjan, elavnes jälle koori töö. Tuli tegelda uuesti lauljate värbamisega, käidi koos lauluharjutustel ja õpiti erineva raskusastmega laule. 1959. aasta sügisest tuli Rakke kooli lauluõpetajaks Õie Takk, kes ka kooliõpetajatest kohe segakoori asutas. Hiljem liitusid selle järgneb lk. 5

Vallavalitsuses otsustati

21. oktoober

- Määrata ja maksta toimetulekutoetust oktoobrikuus 11 isikule kogusummas 1091.12€.
- Maksta sünnipäevatoetust 30 € kahele juubilarile.
- Kinnitada laste jõulupaki hinnaks kuni 4.04 €.
- Maksta ühekordset toetust kolmele isikule kogusummas 136€.
- Jätta rahuldumata ühe isiku toetuse avaldus.
- Pikendada ühe isiku hoolduslepingut Koeru Hooldekeskuses.
- Arvata välja kaks isikut ja suunata kolm isikut Tammiku AHK-sse.
- Väljastada ehitusluba Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ-le elektri maakaabelliini ja 10/0,4kV alajaama ehitamiseks (Koluvere küla) ja alla 1kV jaotusvõrgu elektri õhuliini, elektri maakaabelliini ja 10/0,4kV alajaama ehitamiseks (Olju, Sootaguse, Lasinurme ja Emumäe külad) ning elektri maakaabelliini ehitamiseks (Emumäe küla), maakaabelliini ja 10/0,4kV alajaama ehitamiseks (Emumäe ja Mäiste külad vastavalt tööprojektile).
- Väljastada kasutusluba M. Saarna puhkemajale.
- Väljastada ehitusluba P. Kõlu abihoonelale.
- Määrata Eesti Energia Võrguehitus AS-le projekteerimistingimused PT-17-10-11 Rakke alevikus 0,4kV (madalpinge) liinide rekonstrueerimisprojekti I10205 „Rakke Tiigi 0,4kV ÖLF3 rekonstrueerimine Rakke alevikus Lääne-Virumaal“ ning projekteerimistingimused PT-16-10-11 Rakke alevikus 10kV (keskpinge) ning 0,4kV (madalpinge) liinide töökindluse suurendamise projekti I10196 „Lääne-Virumaal

Rakke aleviku töökindluse suurendamine“ koostamiseks.

- Väljastada ehitusluba Egor Laineveele garaaži täielikuks lammutamiseks ja aida rekonstrueerimiseks.
- Väljastada ehitusluba Rakke Gümnaasiumi kuuri täielikuks lammutamiseks.
- Anda üürile Rakke valla omandis olev kahetoaline ahiküttega korter.
- Kinnitada Rakke lasteaia Leevike hoolekogu koosseis järgmiselt: õpetajate esindaja Sirje Vahi, vanemate esindajad Helge Saare, Heli Kiigemägi, Kati Kirsipuu ja valla esindaja Ingrid Kirss.
- Kinnitada munitsipaalomandisse taotletava maa piirid, pindala, sihtotstarve, koa-aadress ja maksustamishinnad, kohaliku tee aluse maa munitsipaalomandisse taotlemine kahe katastriüksuse moodustamisega: koa-aadressiga Aia tänava lõik 1, pindala 2504 m², sellest ehitiste all 2504 m², maksustamishind 256 €; koa-aadressiga Aia tänava lõik 2; koa-aadressiga Kaldmaa tee, Sootaguse küla; koa-aadressiga Karjääri tee, Väike-Tammiku küla; Kellamäe tee, Kellamäe küla, pindala 0,44 ha, sellest ehitiste all 0,44 ha, maksustamishind 20 €; koa-aadressiga Salla-Kadiküla-Koila tee, Emumäe küla, pindala 0,96 ha, sellest ehitiste all 0,96 ha, maksustamishind 43 € ning Salla-Kadiküla-Koila tee, Kadiküla küla, pindala 1,28 ha, sellest ehitiste all 1,28 ha, maksustamishind 58€.
- Muuta katastriüksuste koa-aadresse.
- Määrata Rakke vallas riigi omandisse jäetavate maaüksuste lähiaadressid ja sihtotstarve.
- Nõustuda Rakke vallas piiriettepanekuga

maaüksuste maa riigi omandisse jätmisega.

- Vabastada korraldatud jäätmeveost Margus Saarna Salla külas alates 01.10.2011-30.04.2012
- Lubada perioodilist liitumist Rein Metspalul Rakke alevikus 01.05.2012-30.04.2016.
- Sõlmida Mart Piiraja tööleping Rakke valla raamatukogu juhataja ametikohal tähtsajaks.
- Kehtestada alates 01.08.2011 paakauto ZIL-130(PM-130) teenustöödel tunnihindeks 20 €, millele lisandub käibemaks.
- Eelnõud vallavolikogule

Vallavolikogus otsustati

27. Oktoobril

- MTÜ Lääne-Viru Jäätme keskuse tegevjuht Margus Maasik andis ülevaate jäätme keskuse hetkeseisust, tulevikuplaanidest, sihtasutuse loomisest, kogutavate jäätmete suunamisest jäätme keskusesse ja segaolmejäätmete vastuvõtuhindadest (1 tonn = 38,06 €) 2012. aastal.
- Rakvere Haigla juhataja Rain Sepping tutvustas hetkeseisu, tulevikuplaane, vana hoone rekonstrueerimist ja maksumust ning valla osalust sellest.
- Vallavanem Andrus Blok rääkis eelarve täitmise ja Rakke Gümnaasiumi ehituse lõpetamisest ning remonditööde käigus ilmnunud puudustest (poiste tööõpetusklass), valminud Rakke risti ümberehitusest, Rakke Gümnaasiumi õpilaste toitlustamisest ja Rakke valla 20. juubeli tähistamisest 2012. aastal.
- Rakke valla arengukava muutmine.
- Maa munitsipaalomandisse taotlemine.

Rakke Vallavalitsus annab teada

Rakke vallas Emumäe külas valmis SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetusel (summas 13007,30 eurot ja omaosalus summas 3251,82 eurot) puurkaev-pumpla ühisveevärgi kaudu kohalike elanike veega varustamiseks. Puurkaev-pumpla ehitab AS Keila Geoloogia.

Aukodaniku esitamine

Rakke Vallavalitsus ootab ettepanekuid valla aukodaniku tiitli saajale. Määruse ja taotluse

vormi leiab valla kodulehelt või valla kantseleist. Esitamise tähtaeg on 15. jaanuar 2012. Ootame aktiivset kaasalöömist!

Üleskutse Rakke valla rahvale

Tähtsates paberites on kirjas, et Rakke vallale omistati omavalitsuslik staatus 9. aprillil 1992. Seetõttu on kavas korraldada 2012. aastal valla juubeliürituste raames fotonäitus teemal „Rakke vald 20 inimesed ja elu sinu ümber“ Kindlasti on teie erakogudes pilte, mis annaksid parema ülevaate valla arengust ja inimestest, nende tegemistest, toredatest paikadest,

unustamatutest üritustest ühesõnaga kõigest meie ümber. Näitus peaks kajastama nii möödunud kui kaasaega, millest kunagi saab ka ajalugu.

Pilt võib olla nii must-valge kui värviline ja juurde peab olema lisatud sedel pildi selgituseks ning pildi omaniku nimi.

Aastapäeva puhul paneme toodud piltidest üles fotonäituse ja pärast näitust tagastame pildid omanikele.

Fotosid ootame 1. detsembriks 2011 vallamaja kantseleisse. Ootame elavat osavõttu.

“Rakke valla visioon ja areng vol. 2”

16. oktoobri keskpäeval said Rakke Gümnaasiumi õpilaskodu hubases saalis kokku 22 inimest, et koos arutada õnne võimalikkusest maal, Rakke vallas. Inimesi oli väga erinevatest vanusegruppidest, oli elutarku ja verinööri, oli keskmiisi ja parajaid. Mõttetalgutel aitasid kuju võtta Margo ja Merike Mitt, kes toimisid teineteist ja osalejaid tasakaalustavate jõududena. Alustasime tervitustega.

- “Tashi Delay” tervitus, mis ütleb: “Ma austan sinus peituvat suurepärastust”. See võimaldab rääkima hakata suurepärase inimesega.

- “Namaste” jumalikkus Sinus austab jumalikkust minus.

Võtsime aega, et kõik saaksid ennast tutvustada ja välja öelda selle, mis neil parasjagu südames on. Ring kujunes küll pikaks, kuid kindlasti

tänuväärseks nii saime omavahel uuesti tutvumaks ning väljaõeldust kujunes ka materjal, mida edasi kasutada.

Esimesest ringist jäi meelde mõtteid:

- “Kohalikul elul on potentsiaal ja põnevus tasub asju ellu viia!”
- “Rakke on hea perspektiiv asukoha ja võimaluste mõttes, tuleb lihtsalt neile asjadele tähelepanu pöörata ning vaadata vallale peale sissetulija pilguga näiteks mis ühendused ja organisatsioonid siin on? Kas siin kirikut on?”
- “Kumb on tähtsam kas ilusad tänavad või inimesed, kes pagevad välismaale? Kas on tähtis ehitada kirikuid, mille tornid ulatuvad pilvedesse või peaksime arendama inimesi?”
- “Rakke paistis alguses (26 a. tagasi) ikka nagu pommiauk, nutsin kõvasti. Mind päästis rahvatants ja koorilaul ja õnneks pole kõik inimesed selles lubjaplahvatuses surma

saanud.”

•“Üleskutse on koos töötada, mitte kraagelda. On vaja aru saada teineteise mõtetest ja mitte nii palju tänitada. Kõigepealt on vaja vaadata enda kukla taha ja siis arutama hakata.”

•“Kui palgatööd pole teha, siis tuleb ise endale tööd tekitada!”

•“Olen mõtisklenud selle üle, mida omavalitsus saaks teha, et inimesed võtaksid initsiatiivi midagi teha ja ka muuta. Väga oluline on olukorda vaadata suure pildina kui tahad midagi otsustada, siis pead kõrgemalt vaatama (meil on selle jaoks Emumägi!). Väga oluline on silmas pidada, et omavalitsusel on kohustus pakkuda kodanikele võimalusi organiseerumiseks. Omavalitsus ei ole sündinud tark, omavalitsused õpivad.”

•“Alamad ei taha enam niimoodi ja ülemad ei saa enam niimoodi.”

•"Kui ma olen siin, siis tahaks teha ka midagi head."

•"Linnainimesed soovivad maaidüllil linnas tekitada, maainimesed tormavad linna tuleb hoida maal seda, mis on elu aluseks ja eeskujuks."

•"Väärtuste järgi elamine on tähtis. Väärtused peaksid olema arengukavas kirja pandud ja nende järgi tuleks ka käituda."

•"Mida rohkem inimesed teavad, mis toimub, seda enam tulevad nad oma jõu ja nõuga kaasa."

Istusime ringis, et iga inimene oleks teisega võrdne ning et keegi ei oleks nurgas sinna koguneb ju tolm. Pärast tutvumist läks käima hoogne vestlus, mille käigus tõdesime, et me ei tööta kellegi vastu, vaid üheskoos sooviga paremini mõista ning kaasa lüüa. Tuli välja, et see, mis toimub vallas, on tegelikult paljudele tähtis, kuid tihtipeale ei olda teadlikud oma võimalustest ja õigustest. Näiteks polnud pea keegi kuulnud sellest, et nad võiksid käia kuulamas volikogu koosolekuid. Sealjuures pakuti kohe välja, et koosolekud võiksid olla salvestatud CD-le/DVD-le ning raamatukogus kõigile kättesaadavad. See aitaks taibata, mille üle üldse arutletakse ning näha ka seda, kuidas meie valitud inimesed oma tööd teevad.

Kuna vald tegeleb praegu ka arengukava muutmise, tõstatas see just valla valitsemisega seonduvaid teemasid. Sellega saidki praegused põhiteemad selgeks ning liikusime edasi mõtete kirja panemise poole.

Sumin suundus konstruktiivsemaks 5 paberilehe abil, millest igaüks kandis erinevat pealkirja teemadega, mis olid just üles kerkinud. "Viieks loe!" tekitaski paraja arvu gruppe, millest igaüks suundus ühe teema juurde. Grupid roteerisid nii, et kõik said kõikide teemade alla oma ideid kirja panna. Muidugi tekkis ka spontaanseid elavaid keskustelusi ja aruteluringe ning kogu ruum kihis rõõm oli seda näha ja kuulda, kuidas kõik said sõna!

Need viis teemat olid:

•Vabaühenduste, valla ettevõtjate ja omavalitsuse koostamine ümarlaud

•Kuidas saada aktiivsemaks inimeseks?

•Muudatusettepanekud uude arengukavasse

•Kodulehe uuendamine

•Muud ettepanekud

Kajama jäi üks põhiline soov korraldada koostumise valla inimeste ning valla juhtijate vahel. Inimesed soovivad teada, mis on nende õigused ja kohustused ning millised on omavalitsuse kohustused ja õigused rahva suhtes. Selleks puhuks pakuti välja korraldada ümarlaud - neutraalsel pinnal ning võimalusega istudagi ümaralt, ringis.

Inimesed soovivad teada, mis omavalitsuses toimub ja milline on volikogu liikmete motivatsioon ja teadmine oma tööst ja vastutusest.

Rõhutasime korduvalt, et meie eesmärk on koostöö, mitte vastutöö. Margo sõnas: "Ärge tuhnige liiga palju minevikus ega ekselge tulevikus - kand peab maas olema olevikus!". Juba vanarahvas teadis, et ega rikas pole see, kel palju on, vaid see, kes rahul on! Kui elame puuduses, siis pole õnne. Puudus on tihti kõige rohkem meie peades kinni.

Üles kerkis taas ka noorte rahvatantsijate välja mõeldud hüüdlause: "Kes Rakkes pole käinud, see elu pole näinud!" Viimasel noorte laulu- ja tantsupeol jäi see lause meelde isegi Laine Jänesele, kes rakkelaste tervituseks just seda hõiskas. Selline hoogne mõte võiks vallale positiivset tuntu lisada ning saadagi valla hüüdlauseks!? Kas korraldame rahvahäälsetuse?

Seejuures suured tänud mõtte loojatele - au ja kiitus!

Jäime viisakalt ajaraamidesse ning seetõttu jäid mõned mõtted ka alles õhku rippuma - ootama järgmisi kordi. Igaüks sai mõttehoidisepurgist ühe mõtte just selle, mis talle kõige enam vaja oli. Lugesime need ka valjusti ette, et kõik veelgi targemaks saaksid. Saidki!

Mõttetalgute üks tulem on ka loodud meililist:

heasrakkes@googlegroups.com ja Facebook'i grupp "Heas Rakkes", mille hüüdlause on: "Heas Rakkes on hea elada!" Kõik huvilised on oodatud liituma ja sõna sekka ütlema. Grupi leiab internetist või võib ühendust võtta aadressil: hsandr@gmail.com.

Kirja pandud mõtetest sünnib kokkuvõtte, mis saab ka valla juhtidele esitatud. Värskest mõttetalgutel tulnuna osales 4 inimest ka valla arengukava muutmise arutelul järgmisel päeval (17.10.2011) vallavalitsuses. Näitasime pabereid mõtetega ning arutasime mõningatel teemadel. Paistis, et asju, millest rääkida, jagub ning ümarlause idee on isegi arengukavas sees seega kohtusid kaks soovi. Vallavalitsuse liikmed paistsid pisut üllatunud olevat suurest mõtetetulvast, kuid eks seda nad ju ka aastaid salaja vast oodanud on. Jääme põnevil ootama, mis edasi saama hakkab!

Koduseks ülesandeks jäi mõelda teemal: "Eestis räägitakse palju ääremaastumisest. **Kas see ääremaa on mentaalne või füüsiline mõiste?** Kas tunnete seda füüsiliselt?"

Mõttetalgutel osalemine oli lust ja rõõm - sai uusi tutvusi, häid mõtteid ja muidugi inspiratsiooni ja motivatsiooni! Kindlasti leiavad aset ka järgmised kohtumised - võibolla vahelduseks ka näiteks filmiõhtu vormis.

Kui tunned endas nüüd pisikest põnevusesädet, siis hoia silmad-kõrvad lahti, loe kuulutusi ning rebi ennast kodusest rutinist õigel ajal välja! Isegi Rakkes on midagi mõnusat vahel sündimas!

Lõpetuseks suured tänud ajaloolisele Rakke kunagisele koolimajale, praegusele õpilaskodule, kes oma ruumiga pakkus soodsat pinnast ideede võrsumiseks. Selle juures oli muidugi abiks ka meie valla aukodanik Leelo Lõune, kes juba teab, kuidas taimi nende kasvus toetada!

Marian Hiire ja

21 valla arengust ja tulevikust hoolivat inimest.

7 töösuhete alast nõuannet

Kirjutasin tööandja survele lahkumise avalduse, olen töötanud aga miks ma ei saa Töötukassalt toetust?

Töötukassast toetuse saamise eelduseks on sunnitud, mitte vabatahtlik töötus. Sunnitud töötus tekib tööandja algatusel, olgu selleks siis töö ümberkorraldamisest või töö lõppemisest tingitud koondamine, ettevõtte pankrot või töölepingu erakorraline ülesütlemine mõnel muul põhjusel. Silmas tuleb pidada seda, et kui töötaja lahkub pahandusega, näiteks usalduse kaotuse või varguse tõttu, siis ei ole Töötukassast midagi loota.

Pärast euro tulekut makstakse vähem palka, kas nii võib?

Euro käibele tulek ei muuda töölepingut ega saa olla ettekäändeks töölepingu (töö tasustamise aluste) muutmiseks. Töölepingus kokku lepitud kroonipalka tuleb edasi maksta, ainult valuuta on vahepeal muutunud - nüüd makstakse seda eurodes. Veelgi enam - seni, kuni kroonipalk on eurodesse ümber arvestatud kursiga 15,6466, ei ole vaja isegi töölepingut muuta ega sinna

europalka sisse kirjutada. Juhul, kui eurole üleminekuga on tehtud ümberarvestamise tagajärjel ümardamisi, peaks selle kohta tehtama töölepingu muudatus, mida saab loomulikult teha ainult poolte kokkuleppel.

Firma omanikud ja nimi muutus, kas minuga sõlmitakse nüüd uus tööleping?

Vastavalt Töölepingu seadusele omanike vahetus, ettevõtte üleminek või jagunemine ei muuda kehtivat töölepingut. Uus omanik võtab kehtivad lepingud muutmata kujul üle. Uuel omanikul võib küll olla soov teha ümberkorraldusi, kuid midagi ei muutu enne, kui töötaja millelegi alla kirjutab (nõustub). Ka siis, kui töötaja on olude sunnil valmis kehvamate töötingimustega uue omaniku juures, tuleks nõuda olemasoleva lepingu muudatust, mitte nõustuda uue lepingu sõlmimisega, sest võimaliku koondamise korral tulevikus sõltub Töötukassast saadava koondamishüvitise suurus tööstaažist tööandja juures. Uue töölepingu sõlmimise korral hakkab tööstaaž nullist lugema ja vana lepingu alusel varem töötatud aastaid koondamishüvitise määramise juures ei arvestata.

Kas puhkusetasu makstakse ette?

See on tõesti tööandja poolne seadusejärgne õigus. Puhkus, mille pikkus on üldjuhul 28 kalendripäeva, antakse jooksva kalendriaasta eest. Kui seda ei anta aasta viimasel kuul, siis paratamatult osa puhkusest on töötaja saanud avansina ette. Töölt ära minnes tuleb aga võlg tagastada, ehk siis ettepuhutatud osa tööandjale tagasi maksta. Toome näiteks, et töötaja puhkas maikuu 28 päeva ja soovib 30. juunil töölt ära minna. Sellisel juhul peab tööandja töötaja lõpparvest II poolaasta ettepuhutatud 14 päeva tasu kinni. Et asi võrdne oleks, on tööandjal samamoodi kohustus lahkuvale töötajale hüvitada väljateenitud, kuid veel kasutamata puhkus.

Firma kolib tehase linnast välja, kas pean seal tööl hakkama käima?

Siinkohal aitab töölepingu lugemine, kus peab olema kirjas töö tegemise koht. Tavaliselt on see määratletud kohaliku omavalitsuse täpsusega ja kui uus asukoht jääb samasse piirkonda, siis tuleb töötajal töölepingut täita. Praktikaks on vaidluste korral siiski arvestatud, kas asukohavahetus põhjustab töötajale

ebaproportsionaalselt liiga suuri logistilisi ebamugavusi. Näiteks võib tuua olukorra, kus tööpäev teises linna servas algab varem, kui avatakse lasteaed, kuhu töötaja peab oma lapse viima.

Teisalt on mul siiralt kahju tööandjast, kes kirjutab töölepingusse töö tegemise koha sisse aadressi täpsusega ja otsustab siis kõrvaltänavasse kolida.

Ületundide eest soovin saada lisatasu, sellel eest antakse hoopis puhkepäevi, kas nii võib?

Tegelikult käitub tööandja igati seaduskuulekalt. Meie töölepingu seadus on oma mõttelt Eesti tänasest elatustasemest natuke ees. Nimelt eeldab seadus Euroliidu heaoluühiskonna vaimus, et inimese vaba aeg on rahast tähtsam ja seetõttu on tööandjal kohustus ületunnid eelkõige vaba ajaga hüvitada. Kui see võimalik ei

ole ja töötaja nõustub, siis võib ületunnid 1,5-kordselt hüvitada. Paraku on meie elatustase veel selline, et enamasti vajame raha rohkem, kui vaba aega.

Töötasin 2 kuud, kirjalikku töölepingut ei ole, raha ei ole seni saanud, mida teha?

Kuni kahehädalase töösuhetega ei ole kirjalik tööleping nõutav, samas kirjaliku lepingu korral on lihtsam töösuhet tõendada ning see annab kindlustunde kokkulepitud tasu ja töötingimuste suhtes. Juhul, kui kahest nädalast pikema töötamise korral puudub kirjalik tööleping, ei tee selle vorminõude rikkumine töölepingut olematuks. Kui tööandja hakkab töösuhet eitama, võib töötaja pöörduda tööavalduskomisjon, kuid enne peab ta koguma ja esitama tõendeid oma töötamise kohta tööandja juures. Selleks võivad olla tunnistajate ütlused, meilivahetus tööandja meiliaadressilt, töökäsu,

sõidulehed, tööajagraafikud jne. Kui töösuhe on tõestatud, tekib töötasu maksmise küsimus, sest ka see võib vajada tõestamist. Samas tuleb siin jällegi appi Töölepingu seadus, mis määrab, et töötasu tõendamata jätmise korral arvestatakse töötasu summa, mis harilikult selle töö eest selles piirkonnas makstakse.

Soovime kõigile „võit-võit“ lahendusi töösuhetes. Kokkuvõte on koostatud nõuandekeskuses www.vastused.ee 250 tööõiguse küsimusevastuse alusel. Seal saab lugeda arvukalt teisi tööõiguslaseid nõuandeid ning keeruliste probleemide korral tasub uurida www.metiabi.eu kodulehel pakutavaid võimalusi.

Uute kohtumisteni!

Merike Mikhelson, Tiit Kruusalu
Personaliteenused, tööõigusabi
www.metiabi.eu, www.vastused.ee

Eesti vajab Teeme Ära jätkutalguid igal aastal

2008. aasta kevadel korjati Teeme Ära prügikoristustalgutel üle Eestimaa kokku rohkem kui 10 000 tonni mitmesuguseid jäätmeid. Sellegipoolest ei ole prügi loodusest ning koduõuedest otsa lõppenud: hinnanguliselt vedeleb teist samapalju maas, millest märkimisväärse osa äratoomise eest makstakse toojale sulaselget raha.

Kahetsusväärset võib paljudest koduõuedest leida loodust risustavat vanaraua, vanu akusid, kodumasinaid ja muid jäätmeid, mille eest võib omanik lisaks ilusamale vaatepildile saada ka sadu eurosid raha. Kui veel kümnekond aastat tagasi maksti kokkuostus tonni vanametalli eest 10 eurot, siis praeguseks on hinnad kerkinud 200-250 euronni tonnilt.

Kuidas hinnata, kas asi on kokkuostu toomist väärt? Kui magnet esemele külge hakkab, siis on kindlasti tegemist vanarauaga, mille äratoomisel on lisaks esteetiliselt küljele ka rahaline väärtus. Värvilisi metalle nagu vask, tina, alumiinium, messing magnet ei võta, kuid need on oma värvi ja rooste puudumise tõttu hõlpsasti äratuntavad. Samuti paljud neist ilmastiku mõjul oksüdeeruvad, näiteks tina muutub halliks, vask roheliseks jne.

Metalleseme kaalu hindamine koduste vahenditega on keerulisem. Kui jõuate asja üles tõsta, võib see kaaluda 50-70 kilo, kui aga jõud peale ei hakka, on kaal enamasti juba 100 kilo ligi või enam. Metallitonn maksab täna 200-250 eurot, seega saab lihtsa korruptustehte alusel teada asja väärtuse.

Näiteks vana malmvann kaalub 80-90 kilo ning sõiduauto vrakk 1,2-2 tonni, traktor aga kuni 10 korda rohkem. Nii maksab sageli mõni sõitev vanema põlvkonna traktor vähem kui kokkuostus ainuüksi vanametall, millest see masin koosneb. Aeda risustava vana autoromu äratoomine on iseäranis mõistlik ka seetõttu, et ilma vanametalli vastuvõtupunkti ametliku tõendita ei saa seda autoregistrist kustutada. Autovraki ARKi hinge kirja jätmise pole aga mõistlik juba seepärast, et kõigile registris olevatele sõidukitele kehtib liikluskindlustuskohustus, sõltumata sellest, kas sõidukit kasutatakse või mitte. Selle kohustuse pikaajaline eiramine võib kaasa tuua kolmekordse kindlustusmakse nõude isegi sellisele masinale, millega tegelikult sõita ei saa.

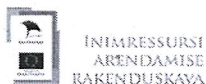
Lisaks laiskusele on prügist vabanemine sageli jäänud teadmatusse taha. Sageli ei tooda erinevaid jäätmeid ära seetõttu, kuna arvatakse, et lisaks koristamisvaevale küsitakse nende äraandmise eest veel ka raha. Kõige lihtsam

näide on selline keskkonnale üsna ohtlik asi nagu vana autoaku, mida tavapärastikasti kindlasti visata ei tohi. Kuna akud sisaldavad enamasti sellist väärtuslikku metalli nagu plii, saab tavalise 10-12 kilogrammi kaaluva autoaku eest kokkuostus 5 eurot, suurema ja raskema traktori või veoki aku eest isegi rohkem.

Ei tasu karta, et metalli kokkuostu viimiseks peab omanik ise vabanema sellistest ohtlikest lisadest nagu akus sisalduv hape ja muud vedelikud või autoromus olev kütus, õlid, pidurivedelik jne. Kõige sellega tegeleb juba jäätmekäitleja ning vajadusel tullakse appi suuremate esemete äraviimisel. Lisaks pakub näiteks Kuusakoski sõiduauto järelkäru tasuta kasutamise võimalust. Kui metallikola järelhaagisele laaditud, võib sinna koristustööde käigus tõsta ka autorehve, ehitusest järelejäänud puidukraami ning vanu elektroonikaseadmeid, mis samuti kogumispunktis tasuta vastu võetakse.

Kokkuvõttes saavad paljud koduõued kogu Eestis puhtamaks ning osa rämpsust eest makstakse omanikule ka raha, vastupidiselt tavapärilistele ja jäätmejaamadele, kus prahitooja ise peab ilusama vaatepildi nimel oma kukrut kergitama.

Marko Kippa
AS Kuusakoski juhatuse liige

Programm KUTSE õpingud katkestanutele ja täiskasvanud õppijatele
www.hm.ee/kutse
jatkukutse@hm.ee

Programm „KUTSE“ on teinud läbi uuendusküüri ning lisaks katkestanutele on programmi raames võimalik õppida ka täiskasvanutel eraldi õpperühmades.

Kui sa oled kunagi katkestanud õpingud kutseõppeasutuses ning tahaksid need nüüd lõpetada, siis on programm KUTSE just sinule!

Kas ka Sinuga juhtus nii, et majandusõitsengu ajal tundus töötamine mõistlikum kui õppimine

ning praktikalt tagasi kooli. Sa enam ei jõudnud? Nüüd aga on olukord tööturul hoopis teine. Äkki kuluks lõputunnistus siiski ära?

See programm on suunatud Sulle, kui oled õppinud kutsekoolis ja ajavahemikus 01.01.2000-01.09.2010 selle pooleli jätnud. Katkestamise põhjused pole olulised.

Huvi korral pöördu kutsekooli, kus õppisid enne või teise kutsekooli, kus on sama või sarnane eriala.

Või soovid hoopis omandada uut elukutset omaeliste, elukogenud inimeste grupis? Ka siin on sulle abiks programm KUTSE!

Sinu hariduse omandamine jäi aastate taha ning on minetanud oma funktsiooni, kuid nüüd oled motiveeritud leidma uut rakendust läbi uue kvalifikatsiooni omandamise, aga Sa ei soovi

asuda tavaõppesse koos noortega. Õppimine omaeliste elukogenud inimestega ühes grupis oleks meelepärasem? Antud programm pakub Sulle sellise võimaluse. Programmi alusel õppimisele ei ole eelduseks varasem sarnane haridus, töötamine antud erialal või töötus staatus. Oluline on vaid tahe õppimiseks.

Kui asud õppima programmi KUTSE alusel, siis on Sul võimalik taotleda õppijatele ettenähtud õppetootust, sõidusoodustust ja koolilõuna toetust. Õpe on TASUTA!

Kooli kontaktandmed leiad aadressilt www.hm.ee/kutse

Uuri oma võimalusi kohe!

Lisainformatsiooni saad ka telefonil 735 0382 ja e-posti teel avivi.virma@hm.ee või jatkukutse@hm.ee

Aivi Virma
Programmi KUTSE juht

kooriga ka väljastpoolt kooli lauljad.

Taas tegi laulukoor ettevalmistusi Tallinnasse suurele peole minekuks. Tähtsündlik oli koorile 1969. aasta üldlaulupidu, kui rongkäigus marssisid naised uute Simuna kihelkonna rahvariiteta ning meestel olid sinised keerdudega pintsakud ja püksid. Koorile lasti teha uus lipp ja segakoori nimeks sai „HELINA“. Koori tegevus hoogustus, kui 1970. aastate alul võitis juhtimise enda kätte Arno Kasemaa. Tema taktikepi all lauldi juba Väike-Maarjas, Kiltis ja Rakveres. Aeg ajalt esineti ka suure „mammutkooriga“ ja võeti osa konkurssidest ja laulupäevadest erinevates maakondades. Peale selle, et Arno Kasemaa oli hea dirigent, oli ta ka suurepärase vestluskaaslane. Olgu öeldud, et tema raamatu „Rannamännid“ käsikirja sai nii mõnigi laulja enne selle raamatu ilmumist lugeda. Talle meeldis huumor ja piduõhtutel oli ta peo hingeks. Tihe sõprusside oli ka naabervalla Koeruga. Käidi esinemas teineteise laulupäevadel ja võeti aktiivselt osa koorivälisest tegevusest - sünnipäevade tähistamised, astavahetuse peod ja muud tähtpäevad. See sõprus on säilinud siiani.

1980. aasta sügisel asus Rakke lasteaeda Leevike muusikaõpetajana tööle Rene Kasu. Virve Traksi kaasabil sai temast ka kiiresti segakoori laulja ja juba uue hooaja kevadel, kui koor tähistas 100. juubelit, oli ka tema rõõmsalt lauljate reas. Arno Kasemaa õhutusel asus Rene oma pere ja laste kõrvalt õppima koorijuhtimist ja juba 1989. aasta sügisest oligi ta valmis iseseisvalt Rakke segakoori juhatama. Võimalusel esineti ikka koos kolme kooriga õpiti ühiseid laule ja peeti pidusid ikka koos. Koori koosseis arvulises mõttes vähenes pidevalt. Noori lauljaid koori ei tulnud. Elu tegi omad korrektiivid - 2001. aastal koori 120. aastapäeva kontserdi järel oli

tegevkooriliikmeid vaid 12 ja edasi otsustati tegutseda mitte koorina, vaid ansamblina. Endistele lauljatele lisandusid veel mõned laulusõbrad ja praegu seavad nad igal nädalal sammud raamatukogu poole, et tunnike laulu seltsis veeta.

Rakke muuseumi andmetel tegutses aastal 1925 paralleelselt segakooriga ka meeskoor. Esineti kohalikel Hariduse Seltsi poolt korraldatud üritustel. Kuna mõlemas kooris oli lauljaid tarvis ja eriti hinnatud olid meeshääled, siis pidid mehed jagama end kahe koori vahel. 1951. aastal koondas Johannes Kristjan, olles ise Liigvalla Algkooli juhataja, enda ümber kohalikud laulumehed ja lubjatehase kontoriametnik Georg Romet meenutab kroonikaraamatus, kuidas Rakke mehed tehase autoga esimest korda Liigvalda proovile sõitsid. Talvel teelude tõttu koos laulmist ei toimunud mehed tegid proove oma kodukülas. Esinemas käidi aktiivselt naabervaldades, võeti osa erinevatest laulupäevadest. Tihti esineti koos Jõgeva meeskooriga ja kuna nendel oli valge esinemisvorm, siis otsustati sellised ömmelda ka Rakke meeskooriga. Ömblejatel olid paar päeva käed tööd täis, kui valmis said imeilusad valged pintsakud. Arno Kasemaa tulekuga lauldi ka meeskoori laule. Mehed ikka kolmest koorist. 1961. aastal kutsus Rakke kooli lauluõpetaja Õie Takk kokku noored naispedagoogid, et koos laulda. Teada oli, et alevikus lauluhimulisi naisi leidub, tehti neilegi ettepanek ühineda naiskooriga. Osa naisi käisid paralleelselt nii nais- kui segakooris. Esinemised olid tavaliselt koos ja samuti väljasõitudele mindi üheskoos. Kroonikaraamatust võib lugeda põnevaid lugusid küll lustakatest peoõhtutest, esinemistest pulmapeol, sünnipäevadel. Mitmes kooris laulmine käis üle jõu ja 1965. aasta

üldlaulupeost võeti osa Rakke segakoorina.

Taasiseseisvunud Eesti algusaastatel tegutses Rakkes naisansambel õpetaja Ly Ipsbergi juhatusel. Tema tööleasumisel Väike-Maarjasse asus tema tööd jätkama Rene Põllumaa ja nii on tegutsenud siiani. Paar viimast aastat on sujunud koostöö Tamsalu ja Kadrina naiskooriga.

Rakke naiskoori 11 tegevusaastat on kulgenud väga tõiselt. Olles Eesti Naislaulu Seltsi liikmed, on osa võetud ühistest laulupäevadest Haapsalus, Türil, Rakveres, osaletud üldlaulupidudel 2004. aastal koos Tamsalu naiskooriga ja 2009. aastal juba iseseisva koorina.

Kahel aastal on naiskooril abiks olnud Marju Metsman, kelle käe all laulavad Pandivere kammerkoor ja Rakvere Kolmainu Koguduse naiskoor.

Et naiskooris laulmine liiga lihtne poleks, on tublimatest tublimad moodustanud kvarteti, kvinteti ja vahel ka dueti, kasutades selleks vahel abijõude.

29. oktoobril tähistati koorilaulu aastapäeva kontsert-piduõhtuga, mis jätkus suure tordisõõmise ja jalakeerutusega ansambli "MatiBand" saatel.

Suur-suur tänu kõigile, kes tegid koorilaulu tähtpäeva Rakkes just selliseks nagu ta oli! Tänud Rakvere Meeskooriga, Väike-Maarja ja Koeru segakooridele, Tamsalu, Kadrina naiskooriga ja muidugi ka Rakke naiskooriga ja Rakke eakate lauluringile!

Ajaloomaterjalid on pärit koori kroonikast, mille on kirja pannud Gerda Paalberg ja Laine Kiigemägi. Kroonikaraamatut aitas lehitseda Andres Kiigemägi tuhat tänu tallegi! Uute laulmisten!

Rene Põllumaa

Rakke Kultuurikeskuse juhataja

25 aastat Agatantsulusti

Viis aastat tagasi lõpetasime juubeli loosungiga - Agatantsulust ei kao kuhugi! Nüüd on viis aastat möödunud ja me tahaksime taas pidu pidada. Meie peod ja tegemised, nii organiseeritud kui ka spontaansed, on ikka veel täis nalja ja naeru, mis sest, et ihu annab signaale vananemisest, hing on meil endiselt noor ja mõistus terav.

Anname ka Teile teada, mis tehtud, mis teoksil.

Eelmisest juubelist tänaseni on tegemist jätkunud küllaga. Ebaõnnestumiseks võib pidada 2009. a. tantsupeole mittepääsemist. Tahe oli küll suur, mida näitas seegi, et isegi vigastatud olid ravis ja andsid oma parima, kuid pidu tuli vaadata tribüünidelt. Hing oli haige ja pisar tikkus silma.

Need tantsijad, kes sügisel jätkasid, on tulest, veest ja vasktorudest läbi käinud. Tore, et see ebaõnnestumine jätkuvalt meie rivid koos hoidis ja näitas, et meile meeldib üheskoos tegutseda. Hingehaavu parandasid naised sel suvel naiste tantsupeol ja mehed 2010. a. suvel meeste tantsupeol. Mehed olid tasemel - kus nad saavadki teistiti, kui uus põlvkond pressib peale. Kui naiste tantsupeol osalemine esimest korda jutuks tuli, siis olime skeptilised. Ah, ainult naised koos, head nahka ei saa. Mehi on ju ikka ka vaja.

Otsustasime osaleda, mis siis, et kahtluseuss hinges ja raskused teel, aga me ei kahetse. Oli ilus pidu, just nagu palsam hingele. Ja muidugi meie oma mehed suutsid meid jälle üllatada. Milline peojärgne vastuvõtt! Kaur, Siiri, Andres - tänud ilusa üllatuse eest! Mõnus oli Teile juures istuda, nosida ja emotsioone välja lasta.

2010. a. suvesse mahtus imeline reis Soome Sallasse. Mõnus publik, toredad kaaslased, kaunis põhjamaa suvine loodus, põhjapõdrad, polaarjoon, valged ööd, luksuslikud majutused, soome saun ja järv ning laulud valges öös. Salla rahvale sai selgeks õpetatud Kaera-Jaan ning iga õpilane sai sellekohase tunnistuse. Kihutamine Kuusamo mägedel, käisime Talvesõja radadel ja punkris. Siinjuures avaldame tänu Aivarile ja Ellele MTÜst PAIK, kes selle reisi organiseerisid, meid toitsid ja välja kannatasid.

Tänavusel volbriööl oli tore tantsupäeva tähistamine Emumäel, Rakke valla päeval rongide tervitamine ja pannkookide küpsetamine. Oleks me vaid teadnud, mis meid saabuval ööl ees ootab! Mõtlesime, et ah, mis see ikka ära ei ole, kui registreerisime end Teatetantsule - iga uus asi vajab proovimist. Proovisime, oli kottpime, ees ootas 4,5 km, mis tahtis 5 paariga läbitantsimist. Teatetantsu jääb

meenutama diisling, klomp kurgus, mis ei tahtnud ka kõhides välja tulla. See tuttav tunne, mis tekkis koos üle Tapa raudteeülesõidu tantsides, ülesõit oli kinni ja tänu sellele tantsu jätkus kauemaks. Lasime rongi läbi, tantsisime üle ülesõidu ja saimegi lõpuks teatapulga oma rühma käest üle anda - tehtud!

Oleme tantsupisikuga nakatanud oma lapsed, nende sõbrad ja klassikaaslased. Praegune C-rühm on meiegi ridadesse andnud järeelkasvu ja nad on alati valmis tantsuringis kõiki auke lappima, kui võimalik. Oleme saanud oma ridadesse "kadunud" naise tagasi, kes oli nõus meid toetama. Ja kui ta ise meid aidata ei saanud, lükkas sujuvalt tütre "tanki".

Ootame tagasi teisigi "kadunud" tantsijaid ja uusi tantsijaid, sest ka järgmised 5-50 aastat oleks vaja lõbusalt ja tegusalt sisustada.

Täname kõiki kes meid on seni toetanud! Agatantsulusti liikmed - eile, täna, homme - tulge tantsige, nii et maa on must, kontserdil ja sellele järgneval peol, mis toimub 26. novembril kell 18.00 kultuurikeskuses.

Pakume pidu koos väikeste üllatustega. Olete kõik oodatud!

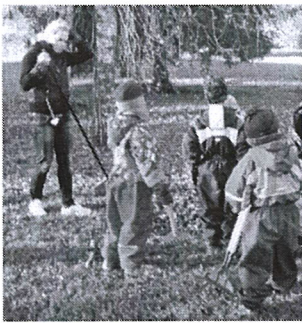
Heli Kiigemägi
Agatantsulusti nimel

Talgupäev lasteaias

Pärast lõunauinakut olid lapsed väga elevil. „Täna tulevad ju ema ja vanaema lasteaeda minuga lehti riisuma,“ teatas üks väike poiss, kes oli krapsti tuduriided vahetanud.

Sel ajal, kui lapsed tegid lõunauinakut, valmistasid Esta Vunder, Viivi, Ester, Kaja, Mare ja allakirjutanu, direktor Anu muretsenud toiduainetest võileibu.

Soovitused töövahendite osas olid vanematele juba mitu päeva ette teatatud. Lastele olid valmis pandud väikesed kärud ja rehad, millega neil on jõukohane tööd teha. Ja siis see algas. Oli tore näha, kui suure innuga olid valmistunud lapsevanemad, kes olid kodust kaasa võtnud reha ja mõni isegi kaks. Kõige tähtsam oli aga soov teha lasteaia õueala lehtedest puhtaks. Kustavi isa Hando oli kohe tõsiselt tööks valmistunud - tuli auto ja järeלקaru ning saagidega. Uurisime koos Handoga ümber lasteaia kõige vajalikuma objekti välja ja siis asus tema tööle - meie lasteaia keldri katusele. Abiks tulid talle Laura Liisi, Jessika ja Marteni

isa, kes asus sinna puid langetama. Samal ajal riisusid emad ja lasteaia töötajad õuealal lehti, lehehunnikud aina kerkisid. Lastel oli lõbu laialt, sest kui lehekotid aiakärga olid viidud, tegi „taksojuht“ Jüri lastele preemiaks sõidu järgmiste lehehunnikute juurde. Leheriisujatel olid nobedad käed, vahepeal tundus, et hunnikuid on nii palju, kas jõuamegi kokku korjata. Õnneks olid meil abis tublid emad.

Lõpuks said i k k a g i lehehunnikud otsa ja juba ootas kokk Siiri

valmistatud kuum tee maitsevate võileibade, hapukurkide ja õpetaja Anne punapõsksete õuntega. Mõnele väikemehele või tüdrukule oli see esimene talgupäev koos ema ja isaga lasteaias, mõnele

aga huvitav kogemus pärast tööd kuumat teed õuesjuua.

Tore oli näha sel päiksepaistelisel oktoobrikuupäeval, et emad, isad, vanaemad ja kogu lasteaia personal olid südamega oma

lasteaia ümbruse koristamisel abiks. Lasteaia ümbrust on kena ja ilus vaadata. Südamest suured tänud kõigile talgulistele!

Eha Sindonen
Rakke lasteaia
Leevike õpetaja

Õpetajate päev

on juba möödunud, kuid tänada pole kunagi liiga hilja. Suur tänu 11. klassi noormeestele **Alari Uudla, Gert Treial, Kalev Lebedev, Siim Kruustok, Keijo Tomiste, Toomas Sillamaa**, kes aitasid lasteaiaõpetajatel seda päeva sisukamaks muuta! Lapsed olid teist vaimustatud!

Anu Kangur
Rakke lasteaia Leevike direktor

Suve lõpp ja sügise algus noortekeskuses

Suur sügis on juba käes, aga ma polegi veel noortekeskuse tegemisi tutvustanud. 24. augustil teostasime projekti „Seikluspäev“. Vurasime juba hommikul hea tuju ja suure bussiga Otepää poole. Ilm oli suurepärase ja meid ootas Otepää seikluspark oma kuue raja, pikkade õhusõitide ning katapuldi. Kõige selle läbitemine nõudis ikka parajalt julgust ja osavust. Aga noored olid tõesti väga julged ja vaprast.

3. septembril sõitsime Roelasse, kus ootas noori sportlik seikluspäev. Seal toimusid võistlused erinevatel radadel ja väljakutel, lõbusad võistlused, võrkpall, meeskonnamäng „Nagu nupud laual“, diskgoof ja kel oli soovi, sai ronida ronimisseinal. Õhtul sõitsime Aartika Puhkekeskusesse, kus toimus paintballi turniir ja ootas meeldiv õhtusöök. Päev lõppes Roela rahvamajas disko ja paremate tunnustamisega.

9. septembril oli taas Mäluralli. Seekord jäid esimestest kohtadest jagama Mart-Sander Peetso, Timo Tiik ja Andre Arula, Elger Truu. Kolmandad olid Elen Aul, Henry Aasa, Allan Vara.

Septembris algas siidimaalikursus, mida juhendab Mary Tammet ja on kõigile noortele tasuta. Seni on olnud kolm kursust ja noored on

õppinud erinevaid tehnikaid, et suurte sallide tegemisel kursuse viimasel kolmel korral oleksid juba vajalikud teadmised-õskused olemas. Noored on andekad ja nende valmistatud tööd kõik ainulaadsed.

27. septembril külastasid meid Brain Games OÜ kaks töötajat, tuues kaasa 18 uut lauamängu. Kaks ja pool tundi tõsiselt mängimist ja kõik mängud said juhendamise all erinevate gruppide poolt läbi mängitud. Üks grupp sai küll mängida ainult ühte mängu, sest see oli nii pikk. Nüüd on meie lauamängude riul palju suurema valikuga ja peaks vastama igale maitsele.

Ka sel sügisel, 7. oktoobril valisime noorteka piiga ja poisi. Noored pidid ennast tutvustama, rääkima naljalugu, joonistama, nuputama, võistleva täpsusviset ja talendivoorus. Voorusid aitas läbi viia Kirke-Maarja Järvesaar, kuid hindeid jagas Jüri, kuhu kuulusid Mariliis Kütt, Klaarika Salus, Kristina Samet, Madis Kukk ja Mart-Sander Peetso. 2011. a. noorteka piiga tiitli sai Aurelia Kalda, teiseks tuli Alondra Kalda ja kolmandaks Kerli Karuks. 2011. a. noorteka poisi tiitli sai Tanel Tiik, teiseks tuli Ken Nittim ja kolmandaks Sandor Saare. Kõik, kes julgesid osaleda, väärivad kiidusõnu.

14. oktoobril istusime taas bussi, et sõita Laekvere Rahva Majja, kus toimus Simuna

kihelkonna noortepidu. Õhtu kõige tähtsam osa oli RODEO võistlus. Et pingeid maha võtta, esines vahepeal mitmel korral tantsutrupp AMICI. Kõiki ootas ka maitsev õhtusöök ja lõbus disko.

Tahan siinkohal kiita kõiki noori, kes on minuga koos erinevatel väljasõitudel käinud. Olen saanud teie üle ainult uhkust ja rõõmu tunda.

Koolivaheajal, 24. oktoobril toimus kahel korral noortekeskuses piljardikoolitus. Koolituse viis läbi instruktor-treener Allan Liima. Esimesel korral oli huvilisi piisavalt, juba proovisid poisid ka õpitut rakendada.

Otepää seikluspargi külastus, siidimaalikursus, lauamängud, piljardikoolitus on noortele tasuta olnud tänu edukatele projektidele.

Olen taas rõõmus, sest sain raha veel ühele uuele projektile „Käelise tegevuse kursused“. Nii ei lähiajal saavad noored tutvuda ja õppida dekupaaži, paberkollaaži ja valmistada fimo savist esemeid.

Järgmisel nädalal hakkame õppima ka kahte lühinäidendit, et nendega meie oma noortekeskuse jõulupidu meeleolukamaks muuta.

Rõõmsate kohtumisteni noortekeskuses!

Taimi Talpas-Taltsepp
Rakke noortekeskuse juhataja

Kes tahab, see teeb...

Tahan rääkida sellest, et ringide käidavus meie koolilaste seas on tegelikult masendav. Näen meie kooliõpilaste seas äärmiselt kaootilist ja leiget ringide külastatavust või hoopis selle puudumist. Ma ei sooviks kuulda enam ühtegi juttu sellest, et Rakke lastel pole kuskil käia, puudub võimalus midagi teha, ennast proovile panna või midagi harrastada. Pärast tõsiselt, need kliiseid sellest, et puudub võimalus „midagi teha“, pahandavad mind korralikult. Meil oli sügisene kergejõustiku neljavõistluse etappide sari, mis saaks veel motiveerivam olla, käige

lihtsalt trennis ja teile pannakse medalid ka selle eest kaela. Kui eelmisel aastal oli selles ringis 49 erinevat last, siis sel aastal oli vaid 24 erinevat õpilast. Masendav kukkumine, tervelt poole võrra.

Meil on väga asjalikud Gennadi enesekaitsetreeningud, mis on tühjaks jooksud. Heino Tasa tegeleb neljal korral nädalas korvpalliga. Teisipäeviti ja reedeti on Koeru treenerite poolt läbiviidavad maadlustreeningud, mis on kahel korral juba toimunud ilma ühegi lapseta. Reedeti on aeroobika. Vanemad poisid saavad käia

jõusaalis. Noorte kehtvustreeningutega tegeleb Maris Kaarjärv. Enno majandab rattahuvilistega. Minu kergejõustikutrennide asemel algab 2.-5. klassi väikeste poiste pallimängu treening, kuhu ma pole saanud hetkel ühtegi soovivalt, peale Lahu kooli lapse ja oma poja.

Miks pole spordivallas järelkasvu, võiks olla selline ring, võiks olla selline trennirahvas, jätkem need jutud. Võimalusi on meie lastel rohkem kui küllalt. Paljude jaoks on ilmselt põhiprobleemiks see, et ei saada aru, et selleks, et midagi saada, selleks tuleb ka anda. Mulle on nüüdseks selgeks saanud, et ükskõik, mida sa

siin teed, kuskile ei jääda käima või on see käidavus äärmiselt leige, see on fakt! See puudutab nii osalemist kohalikel valla võistlustel, aga ka laste ja täiskasvanute ringe. Selleks, et rahvastepallis ründavate pallide eest ära põigelda, tuleb jalad tööle panna ja pingutada, mis ei pruugi üldse kerge olla. Selleks, et palli korralikult visata, pörgatada, püüda, seda paigalt, liikumiselt ja mänguolukorras, selleks tuleb tohutut tööd teha. Et tekiks võime pingutada, võime koormust taluda, nii vaimse kui füüsiliselt, selleks tuleb panustada rohkem kui 5 trenni aastas, üks veerand või poolaasta trennis käimist. Regulaarsed trennid ongi selleks, et

Korvpall

Kõik Lääne-Virumaa korvpallurid on ootuses, millal algavad võistlused medalitele, sest aeg on veel lahtine.

Enne liiga mängu kohtus Rakke noortekoondis naabrite Simuna IVAX-II meeskonnaga, kellega liitus veel kolm kõrgliiga mängijat.

Meie uues spordisaalis toimus 25. septembril üks põnevat võistlust. Rakke algiisikus mängisid kapten Ergo Sildmets, Raigo Birnbaum, Sander Sepa, Hendrik Tamp ja Kaarel Gull. Mäng algas kohe tempokalt ja mitmekülgset. Hea visketabavus oli mõlemal võistkonnal. Sildmets, Birnbaum, Tamp hoidsid Rakket ees, küll 9:8, 13:8, veerand võideti 20:15.

tekiks mingi tase, jõuaks midagi teha, oskaks mängida ja saaks hiljem seda mängu ka nautida. Ei ole võimalik sõnu kirjutada, kui tähestik pole peas. Ei ole võimalik korvpalli mängida, kui ei mõisteta palli pörgatada, ei saa vastupidavust juurde, kui kohe, kui hingamine kiireneb, koormus katkestatakse. Paljude jaoks on ilmselt valus avastus, et 3-4 korraga ei tulegi veel midagi? Tuleb ju higistada, hingeldada, jalad muutuvad veel kangeks jne.

Kõik saab alguse kodust ning selge on see, et kui tagantõuge puudub, siis nad (meie lapsed) ei viitsigi pikemat aega kuskil käia. Kindlasti tekib minu kirjutise peale terve plejaad neid, kes

Kahju, et Raigo väänas jala välja. Mäng ise oli hea ja kiire, ikkagi kolm meistriliiga meest meie II liiga noorte vastu, poolaeg kuulus vastastele 40:37. Kolmas veerand oli täpne „paugutamine“ ja eksimusi oli mõlemalt poolt vähe, jäime 31:32 alla. Seis enne viimast veerandit 72:68 vastastele. Neljas veerand oli algul närviline ja visked ei läinud, kümme punkti vastastele. Lõpp oli tasakaalus, aga võit läks ikkagi 99:86 naabritele. Järgmise mängu lubasime teha paari nädala pärast.

9. oktoobril kohtusime Rakkes uuesti sõprusmängus. Meie algiisik Sildmets, Hahndorf, Sepa, Tamp, Gull surusid vastasele oma tahte peale ja peagi oli seis 12:0. Head visketabavust, täpseid sööte tegid Sildmets ja

viitavad sellele, et „ei saa ju kohustada“, „laps otsustab ise“, „peab olema valikuvõimalus“, „ei ole ju mõtet ka sundida“. Tõsi, ei saagi kohustada, kuid siis pole mõtet ka „nutta“, et meie lapsed on nii kehvad, ollakse kimpus tervisehäda-dega, meil puudub sportlik järelkasv või meil võiks olla selline või selline noortevõistkond. Põhjuseid tuleb hakata otsima koduseinte vahelt, mitte sellest, et puudub valikute võimalus midagi tõsisemalt harrastada!

Janar Rückenberg

Rakke Güm. kehalise kasvatuse õpetaja

Hahndorf. Laud oli võimsalt Sepa ja Tambi päralt. Altermann ja Gull tegid häid läbimurdeid, veerand võideti 23:8. Teine veerand tehti rohkem vahetusi ja püüdsime vastast pressinguga üllatada, 28:20 veerand meile ja poolaeg 51:28. Kolmas veerand ja algiisik alustas pressinguga, vahe suurenes märgatavalt ja võideti 34:13 veerandi. Hea meel on selle üle, et „juhuslikud jooksud“ ja „pallikandmised“ on ära jäänud. Olime vastasest märgatavalt üle ja võitsime mängu 106:59.

Järgnevatel nädalatel eesmärgiks on leida hea viskekäsi ja lihvida söödu täpsemaks.

Heino Tasa

Rakke noortekoondise korvpallitreener

Tänapäidu Roelas

Lääne-Virumaal on traditsiooniks saanud senioridele korraldatud tänupeod sügisel. Igal aastal toimuvad need maakonna eri paigus. Seekord vurasid autod-bussid Roela rahvamaja poole. Kutsed said kohalike klubide tegusad juhid. Piletid sellele peole said lunastada vähesed, kuna kohtade arv saalis oli piiratud. Need on oodatud kokkusaamised. Seekordse peo pealkiri oli „Kui hing on noor“. Nende sõnade teostuseks esines 110-aastane Roela segakoor

särsakalt väikese kontserdiga. Tervituseks said sõna maavanem, Rakvere linnapea ning Pensionäride Liidu juhatuse esimees. Kiidu- ja tänusõnu pälvis peo korraldaja Lääne-Virumaa Pensionäride Ühingu esinaine Vaike Sein, kes oli tänulik ürituse toetajatele. Olen seda meelt, et tänu heale organiseerimisele toimuvadki kokkusaamised, kuhu kõik tahavad minna. Teoks said mitmed loosimised. Siin süvendas elevust prominentide osavõtt. Oma kaasatoodud loosid jagas Kristiina Ojuland ise, sekka rääkis Vello Tafenau anekdoodi Mart Laarist. Seejärel andis

tänukirjad kutsututele Vaike Sein. Meene Rakke valla poolt sai Elvi Tatrik vallavanem Andrus Blokit.

Ürituse jätkudes tuli suure aplausi saatel lavale laulja Boris Lehtlaan koos klaverisaatja Tiit Saluveeriga. Vahepeal oli võimalus valida välja kohalike väikeste kunstnike joonistuste hulgast parim, teha annetusi ja lüüa tantsu Tarmo pilli järgi.

Iga pidu saab otsa ning koduteele asusid tänumeelses peolised.

Maie Ots

Õppimine, mälu ja mälestused

Selleteemalist loengut kuulasime oktoobrikuu teisel teisipäeval. Lektoriks oli Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledžist Kadri Koha, kes on hinnatud lektor ja üks 2011. a koolitaja nominente. Saime teada peaaegu ehitusest, vasaku ja parema ajupoolkera funktsioonidest, aju eri osade arengust. Aju areng toimub 30. eluaastani.

Mälukeskuseks on ajuosa, millel on väga tähtis roll õppimisel, meelepidamisel ja probleemidele õigete lahenduste leidmisel. Vananedes hakkavad mälu toimuma muutused, tekivad raskused meelepidamisel ja vana meenutamisel. Kuigi ajumaht on väga suur, on oluline valikuliselt osa teabest unustada, tähtsamad faktid ja teadmised aga mälu jätta. Sellele aitab suuresti kaasa keskendumisotsus,

mis on vajalik eriti õppimisel ja vajaliku talletamisel. Mälule on hea teha vanemas eas mälutreeninguid. Aitab kaasa ka ristsõnade ja sudokude lahendamine ning muu taoline. Kel teema vastu suurem huvi, saab lisa leida raamatutest „Silmi avav insult“ ning „Kasuta oma aju“.

Oli huvitav ja hariv õhtupoolik.

Hilja Kaljuvee

Naisteõhtutest

Tänaseks on Kaddaka poes toimunud juba mitmel korral Naisteõhtud. Tänusõnad tahaks öelda nendele tublidele naistele, kes vaevusid kodudest välja tulema ja meiega sõralikke õhtuid jagama! Jään teid ikka ootama, tänud Üllele, Vandale, Katrinile, Illele! Jah, nii vähe neid käibki, kuid sellest hoolimata jätkuvad Naisteõhtud. Infot saab Kaddaka poe uksest, kuna meil on neid „tublisid jütse“, kes tõmbavad kõik kuulutused teadete tahvli pealt maha - kahju!

Oleme nendel õhtutel rääkinud taimedest, värvidest ja tervendavast kodust. Olen jaganud lugemismaterjali. Kõige toredam õhtu oli 26.10., kui Aimi rääkis tervislikust toidumisest, mis pani nii mõndagi mõtlema. Oli, mida kõrva taha panna!

Valli Neidra

Kaddaka pood avatud

E-R 10.00 - 17.30, L 9.00 - 14.00

Poes müügil lõikelilled, kunstlilled, lille-mullad, erinevaid kalmukünlaid, õnnitluskaardid. Enne adventi tulevad müüki ka loodulikest materjalidest tehtud uksepärjad. Poest saate tellida erinevaid lillekimpe, leinakimpe ja nüüd ka leinapärgi. Kaunistan kommikarpe, pudeleid, pakin kingitusi. Kui vaja, siis aleviku piires viin koju ka lilli ja üllatuslillekimpe! Iga hea asi toob inimesele naeratuse huulile!

Vallira OÜ teeb ka kalmuhooldust, hinnakirjadega saab tutvuda Kaddaka poes. Samas saab täita ka avalduse. Hiljem lähevad need andmed üles ka Rakke valla kodulehele. Võimalus on tellida aastane pakett või siis ühekordne hooldus.

Info ja tellimine telefonil 5129164 või poes. Järgmine kokkusaamine on planeeritud 9. novembril kell 18.00 Kaddaka poes. Teemaks on hoidiste degusteerimine ja retseptide jagamine. Igaüks võtab keldrist või sahvrist kaasa ühe mõnusa hoidise, mida teistega jagada. Saab olema tore õhtu! Kui soovid osa võtta, siis helista 5129164 või tule lihtsalt kohale! Kohtumiseni järgmisel korral!

*Tormilt võta tiivad,
päikselt vaade,
merelt mõte,
kaljult kindlus.*

**Õnnitleme novembrikuu
juubilare**
50. juubilil
MAIRE EILO
AIGAR KEEL
HELDUR KIISKÜLA
MALLE LUTTER
IVO PILLAK
55. juubilil
ÕIE LEHT
MARGUS MAASING
PEETER SUURKIVI
60. juubilil
ESTA JAANSEN
ANTS RANNASTE
VALENTINA SUVOROVA
KALJU ZIBO
65. juubilil
ANTS POOLAKESE
80. juubilil
AKKILA LIDERS
LAUR LÜSI

Kallis õekene **Õie!**
Südamlikud õnnesoovid 55.
sünnipäeva puhul!

vend Margus

*Kasva väikemees hoolega,
õnne kõigile kuhjaga.*

Palju õnne

Jane Laagus ja Pauri Pedo poeg
KRISTJANI sünni puhul

Mälestame

LAINA VÖÖRMANN
29.04.1922-28.10.2011
OLAV RAAT
12.11.1941-30.10.2011

*Küll on leinapisar valus,
raskem kõigest inimelus ...*
Tunne me kaasa **Leelo Lõunele** kalli
tütre **TIINA LÕUNE**
kaotuse puhul
Rakke Valla Hariduse Seltsi pere

**2. detsembril kell 19.00 Salla
mõisas kohtumine Indrek
Rohtmetsaga.**

Hr Indrek on Eesti loodusajakirjade
vastutav väljaandja, bioloog, loodus- ja
teadusajakirjanik ning tõlkija. Ta on
maailmas palju reisinud ning oma
reisidest ka palju loodusfotosid teinud.
KÕIK ON OODATUD!

Rakke Kultuurikeskus kutsub

Odav müük

11. nov. kell 13.00 - Leili Põlvast

Rakke Raamatukogus 16. nov. kell 12.00-14.00
müüb OÜ Notton Eestis toodetud **trikootooteid**
(pesu, öösargid, pluusid jne.)

Õpitoad

Pühapäeval, 20. novembril kell 12.00

KÄSITÖÖTUBA

Kavas Kuiviltimine - preesi valmistamine. Info
tel 3260879, 55692792

Pühapäeval, 20. novembril kell 12.00 line-tantsu
õppepäev, õpetaja Andrus Lippmaa Tulika
tantsustuudiost, tasu 2€

Teatrisse!

24. novembril kell 18.00 Kadaka bussipeatusest
väljasõit Tamsalu KM-s Vana Baskini Teatri
etendusele **"Jäägu meie vahele"**. Piletid 8 /
10 eur + 3 eur bussipilet. Info ja piletite
broneerimine tel. 3260879, 55692792

Kontserdid ja peod

Reedel, 11. novembril kell 20.11 **FILMIÕHTU**,
Eesti filmi esilinastus **"TÄITSA LÖPP"**
Piletid müügil kohapeal 3 €/ 2 €

18. novembril kell 14.00

eakate Mardi-Kadripidu

"Mardid läinud - Kadrid tulevad!"

Külas Koeru eakate laulu- ja tantsukollektiivid, peole on
lubatud tulla ka Mardi-Kadri riietuses!

26. novembril kell 18.00

SÜNNIPÄEVIPIIDU - AGATANTSULUST 25.

sünnipäevalastelt kontsert. Oodatud peole kõik endised
tantsijad ja muidugi need, kellele rahvatants väga korda
läheb! Tantsuks ansambel Vanker. Info ja laudade
broneerimine tel 3260879, 55692792

27. novembril kell 16.00

JÕULUOOTUS 2011 KONTSERT

laulab Sirje Graubergi laulukoori viisikoor.
Tule sinagi! advendiküünalt süütama!

Detsembrikuus

8. detsembril kell 18.00 - **taimeseade kursus**

jõuluseade, juhendaja Mary Tammet

10. detsember kell 10.00 - 16.00 **JÕULULAAT**

kauplejad erinevatest Eestimaa nurkadest!

11. detsember kell 12.00 **KÄSITÖÖTUBA**

polümeersavi
voolimine,
juhendaja Mary
Tammet

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Pangabuss peatub:

Laekvere
vallavalitsuse juures
kell 12.00-13.30
Rakke
bussijaama juures
kell 15.00-16.30

IV kvartalis
4. oktoober
1. ja 29. november
27. detsember

Bussis saate nõu pangateenuste
kohta, tellida ja kätte pangakaardi,
makseautomaadist oma kontole
sularaha kanda ja välja võtta, teha
arvuti abil makseid, sõlmida hoiuseid
ja muid erinevaid lepinguid.

Tutvuge pangabussi sõiduplaani
ning finantsteenuste tingimustega
www.swedbank.ee Lisainfo
pangabussi teenuste, kellaegade ja
peatuste kohta saate 24h telefonilt
6 310 310.

16. detsember kell
15.00 - **koduste
laste jõulupidu**
NB! Kes peole ei
saa tulla, saab oma
kommipaki kätte
valla kantseleist 23.
detsembrini. Info tel
3260870

18. detsember kell
13.00 **eakate
jõulupäev**

29. detsember kell
20.00
AASTALÕPUPIDU
õhtujuht Margo
Hussar, tantsuks
ansambel "Taas",
üllatused, pääs
peole novembris
5€, detsembris 6 €
ja samal päeval 8 €.
Info ja laudade
broneerimine tel
3260879, 55692792

1. jaanuaril 2012
kell 00.30 **tantsuga
uude aastasse,**
pääse 2 €

Address
Rakke Vallavalitsus
Simuna tee 10
Rakke 46301
Lääne-Virumaa

Väljaandja
Rakke Vallavalitsus
telefon 3260870
Faks 32 60873
e-post vald@rakke.ee
www.rakke.ee

Toimetaja
telefon
e-post
Korrektor

Annika Aasa tiraaz 760
56658704 Ilmub kord kuus
rakkekaja@gmail.com
Astra Veelmaa

materjale avaldamiseks oodatakse iga kuu 25.-ks kuupäevaks